

اولین کنفرانس ملی پژوهش‌های کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

بررسی آراء تربیتی ابن سینا و پیآژه در تربیت کودکان

محمد علی عارفی مسکونی

کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی درسی آموزش و پرورش رودبار

چکیده

مشخص کردن مبانی و فلسفه‌های آموزشی در حوزه تعلیم و تربیت بسیار پر اهمیت است چرا که برای حل مشکلات حاکم بر جامعه و نظام تربیتی ناگذیر از استفاده از آنها هستیم. برای اقدام به این کار اولین گام تعیین اهدافی است که قصد داریم به آنها برسیم و رسیدن به این اهداف مستلزم استفاده از روش هاست. آگاهی از روش‌ها و اهداف تعلیم و تربیت به ویژه تربیت اخلاقی مستلزم شناخت آراء مربیان و فیلسوفان بزرگ است. از این رو هدف پژوهش حاضر بررسی اندیشه مربی بزرگ تعلیم و تربیت، ابوعلی سینا و روانشناس سوئیسی ژان پیآژه درباره تعلیم و تربیت است و آراء تربیتی از نظر آنان بررسی و مورد مقایسه قرار گرفته است. مقاله از نوع مروری است و با مراجعه به مقالات معتبر چاپ شده در فصلنامه‌های چند سال اخیر اطلاعات لازم گردآوری شده است. در این تحقیق ابتدا اهمیت تعلیم و تربیت از نظر ابن سینا و پیآژه بیان گردیده و سپس تفاوت‌ها و شباهت‌های آراء تربیتی این دو مربی و روانشناس مورد بررسی قرار گرفته است. نتیجه تحقیق نشان می‌دهد که ابن سینا مهمترین و اصلی‌ترین هدف تعلیم و تربیت را رسیدن فرد و جامعه را به سعادت و کمال می‌داند، کسب اعتدال و میانه روی و کسب فضائل اخلاقی نیز از مهمترین اهداف تربیت اخلاقی این فیلسوف است و پیآژه نیز روانشناسی را اساس و پایه آموزش و پرورش تجربی می‌داند.

کلیدواژگان: ابن سینا، تربیت، پیآژه، کودک

مقدمه

به نظر می‌رسد که تعیین یک فلسفه آموزشی در حوزه تعلیم و تربیت که در راستای آن باید از عقاید همه مربیان تربیتی بهره‌مند شد بسیار پر اهمیت است که برای حل مشکلات حاکم بر جامعه و نظام تربیتی ناگذیر از استفاده از آنها هستیم. تعلیم و تربیت امری پیچیده، پردامنه و وقت‌گیر است. برای اقدام به این کار خطیر اولین گام تعیین اهدافی است که قصد داریم به آنها برسیم و رسیدن به اهداف مستلزم استفاده از روش هاست. آگاهی از روش‌ها و اهداف تعلیم و تربیت به ویژه تربیت اخلاقی مستلزم شناخت آراء مربیان و فیلسوفان بزرگ است. در این پژوهش، از میان فلاسفه و مربیان بزرگ تعلیم و تربیت، ابوعلی حسین ابن عبدالله بن سینا معروف به شیخ الرییس بزرگ‌ترین فیلسوف مشایی و پزشک نامدار ایران و جهان اسلام است. دامنه فعالیت او بسی گسترده و تاثیرش از همه فیلسوفان مسلمان بیشتر است (نقیب زاده، ۱۳۸۳) و روانشناس سوئیسی ژان پیآژه که همواره خود را محقق شناخت‌شناسی (بحث المعرفة) می‌شمارد و انگیزه‌ی اصلی او، حتی در پژوهش‌های روانشناسی نیز، در حقیقت تبیین تجربی مسائل شناخت یا معرفت است (کاردان، ۱۳۶۰) و با مطرح کردن دنیای عقلانی یا ذهنی کودکان و تغییرات آن، تحول مهمی در روانشناسی به وجود آورد، انتخاب شده و آراء تربیتی از نظر آنان بررسی و مورد مقایسه قرار گرفته است. آراء ابن سینا درباره تعلیم و